

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТІ МӘЖІЛІСІНІҢ
Д Е П У Т А Т Ы

Д Е П У Т А Т
МАЖИЛИСА ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана, Парламент Мәжілісі

20 __ жылғы «__» _____

№ _____

010000, Астана, Мажилис Парламента

«__» _____ 20 __ года

2023 жылғы
26 сәуірде жарияланды

**Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрдің орынбасары
А.С. Көлгіновке**

Депутаттық сауал

Құрметті Алтай Сейдірұлы!

Менің депутаттық сауалым Қазақстан Республикасындағы балалардың инклюзивті қоғамын дамыту проблемасына қатысты.

Қазақстан Республикасы, өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде танытатын кез келген басқа ел сияқты, адами құндылықтарды, сапалы өмір сүру мүмкіндігін, адам құқықтарын сақтауды және жеке тұлға ретінде өзін-өзі іске асыру үшін толық еркіндік беруді өзінің басымдығына қояды.

Адам баласы дүниеге келгенде бақытты боламын, бақытты ғұмыр кешемін деп келеді, алайда мүгедектік басына берілген соң тағдырдың жазуына не шара? Көнбеске шара жоқ. Бірақ, бір қуанышты жағдай, ол Қазақстандағы көптеген мүгедектігі бар жастардың өмірге деген құштарлығы, бейімделуге ұмтылысы өте жоғары. Президентіміз Қасым–Жомарт Кемелұлы Тоқаев «мүгедектігі бар тұлғаларды барынша жан-жақты қолдау көрсетуіміз керек», деп әр жолдауында аса назар аударып айтып келеді, соның айғақ көрінісінің бірі ол мүгедектігі бар тұлғалардың парламент қабырғасында болуы.

Кез келген бала көп нәрсені түсініп, үйренуі керек, ал мүгедектік жаңа нәрсені түсінуге кедергі болады. Мүгедектігі бар балалар өздерін толық сезіну мүмкіндігінен айырылмауы керек, олардың жағдайлары сау балалармен бірдей болуы керек. Мүгедектігі бар баланың қоғамға толық бейімделуінің бір мүмкіндігі ол сауықтыру, спортпен айналасу.

Елімізде жоспарлы түрде іске асып жатқан «Ауыл – Ел бесігі» үкімет бағдарламасының алға қойған мақсатының бірі, ауыл тұрғындарының әлеуметтік қызметке қол жетімділігін қамтамасыз ету болып табылады.

Дегенмен де, «Ауыл – Ел бесігі» бағдарламасында ауыл жастары мен мүгедектігі бар балаларға арналған сауықтыру орталығы мен «бассейн» салу ескерілмеген.

Бүгінгі таңда ауылдарда, аудан орталықтарында аталмыш сауықтыру орталығы жоқтың қасы, ал көптеген дертке дауа болған «Бассейн» орталықтары ауыл тұрғындарына мүлдем арманға айналған. Соның салдарынан ауыл жастары мүгедектігі бар балаларды асырап отырған ата-аналар қала, облыс орталықтарына баруға мәжбүр. Тиісті ем-шараларды, сауықтыру процедураларын қала орталықтарында алып жатыр.

Бірәқ бұл жерде де жағдай мәз емес. Мүгедектігі бар балалардың бассейнге жатығына қатысты қаражат жергілікті бюджеттен ғана қарастырылады.

Мысалға: Ақтөбе қаласында ағымдағы жылдың ақпан айынан бастап мүгедектігі бар балалар жүзуге бармайды, өйткені бөлінген қаражат таусылды.

Бағдарламаны жалғастыру үшін қосымша қаржыландыру қажет. Қосымша қаражат бөлу жөніндегі бюджеттік өтінім ағымдағы жылдың сәуір айында ғана мәслихат сессиясында қаралады. Сәуір айында сұраныс мәслихатта оң шешімін тапқан күннің өзінде мәселе толыққанды жүзеге маусым - шілде айында асады. Сонда мүгедектігі бар бала жарты жылға жуық сауықтыру шараларын алмайды деген сөз.

Мемлекеттік органдарда келесі жылға бюджет қаражаты салынатын мүгедектігі бар балалардың деректері бар, алайда бөлінген ақша қаражаты жыл басында аяқталды. Қаражатты толық бір жылға бюджеттен қарастыруға не кедергі?

Енді қала, облыс орталықтарында осындай жағдай орын алса ауылдың жағдайы не болмақ? Ауылдағы аталған мәселе қалай шешіlmек?

Құрметті Алтай Сейдірұлы!

Президенттің мүгедектігі бар тұлғалардың мүддесіне қатысты тапсырмасы қатаң орындалуы тиіс.

Жоғарыда аталған мәселеге қатысты:

1. 2023 жылға нақтыланған республикалық бюджетте «Ауыл – Ел бесігі» бағдарламасына қарастырылған қосымша 55 млрд тенге, сондай ақ, «2023-2025 жылдарға арналған жалпы трансферттер көлемі туралы» Заңда 2023 жылға арналған әлеуметтік, инженерлік және көлік инфрақұрылымы объектілерін күрделі және орташа жөндеуге қарастырылған 102,2 млрд теңге қаражат есебінен аудандық, ауылдық орталықтарында сауықтыру, бассейн кешендерін салуды қолға алу қарастырылсын;

2. Мүгедектігі бар балалардың бассейнге жатығына, сауықтыру шараларына бір жылды толық қамтитын бюджет қаражаты бөлу қарастырылсын;

3. 2022 жылға бекітілуі тиіс бюджет қаражатын дұрыс бөлмеген қызметкерлердің жауапкершілігі туралы мәселені көтеру, сондай ақ мұндай фактілерді болдырмау үшін шаралар қабылдау қажет.

Жауапты заңнамада белгіленген мерзімде жазбаша нысанда ұсынуыңызды сұраймын.

Құрметпен,

«Ауыл» партиясының фракция депутаттары:

**Т. Серіков
Қ. Әбден
Е. Саурықов
С. Егізбаев
Ж. Дайрабаев
Н. Арсютин
А. Баққожаев
А. Зейнуллин**

«AMANAT» партиясының фракция депутаттары:

**Е. Әбдиев
Ж. Сүлейменова
Е. Бейсенбаев**

**«Қазақстан Халық Партиясы»
партиясының фракция депутаты:**

Г. Танашева

**«Жалпыұлттық социал-демократиялық
партиясының фракция депутаты:**

А. Сағандықова